

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: O. R., st. příslušnost: Bangladěš
bytem X
naposledy pobytem Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty 234,
739 51 Vyšní Lhoty

proti
žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Olomouckého
kraje, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort
sídlem U Výstaviště 18, 751 52 Přerov

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 3. 2023, č. j. X, ve věci prodloužení zajištění
cizince

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalované se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném k datu vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „ZPC“) prodloužila dobu zajištění žalobce o dalších 60 dnů, tj. do 3. 5. 2023.
2. **Žalobce v žalobě** namítal, že je nezletilý cizinec bez doprovodu, mladší 18 let, odloučený od svých rodičů nebo jiných osob odpovědných za jeho výchovu. Žalobce je zranitelnou osobou, což je viditelné podle rysů tváře, včetně růstu vousů, výšky, tělesné konstituce a odpovídá tomu i hrubost hlasu. Žalovaná jakékoliv úkony týkající se zjištění věku žalobce

úplně opomněla. Žalovaná musela mít podle vzhledu žalobce důvodné pochybnosti o věku, který žalobce uvedl, ale zcela formálně s ním postupovala jako se zletilým. Žalovaná s ním měla jednat jiným způsobem a pochybnosti odstranit. Žalovaná měla zajištění stanovit pouze na dobu, než bude zjištěn věk žalobce, tedy v řádu jednotek dnů. Žalobce zvažuje podání podnětu k prošetření svého věku podle § 126 písm. a) ZPC, souhlasí s rentgenovým vyšetřením zápěstních kůstek a k důkazu navrhl potvrzení o datu narození.

3. Žalobce s dalším prodloužením doby zajištění nesouhlasil. Žalovaná nepostupovala s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě, bez zbytečných průtahů a zajištění žalobce nesměřovalo k cíli vyhoštění. Žalovaná stanovila prodloužení zajištění o dalších 60 dnů nepřezkoumatelným způsobem.
4. Žalobce namítl porušení § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), čl. 8 Listiny základních práv a svobod a porušení čl. 3 Úmluvy o právech dítěte.
5. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** zopakovala z napadeného rozhodnutí, že žalobci opakovaně nabídla možnost dobrovolného návratu do země původu v souladu s § 123a ZPC. Žalobce odmítl zařazení do programu dobrovolného návratu cizinců, protože se v žádném případě nechce vrátit do země původu. Proto žalovaná měla obavy z možného maření rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaná se nadále zabývala ověřením totožnosti a vyřízením potřebných dokumentů k uskutečnění návratu žalobce do země původu. Spolupráce s konzulárním odborem Velvyslanectví v Bangladéšské lidové republice (dále i „Velvyslanectví Bangladéše“) je na dobré úrovni a z šestnácti případů návratu zajištěných cizinců bylo již realizováno patnáct. Poslední známý případ realizace návratu cizince zpět do Bangladéšské lidové republiky (dále i „Bangladéš“) byl dne 29. 12. 2022. Jednalo se o totožný případ jako u žalobce, tedy cizince se státní příslušností Bangladéše, který byl zajištěn žalovanou a taktéž dne 8. 7. 2022 umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Vyšší Lhoty. Je tedy zřejmé, že Bangladéš má zájem o převzetí svých státních příslušníků. Je viditelná spolupráce, která je však kvůli vyřízení všech potřebných dokumentů zdlouhavá. Žalované bylo dne 27. 2. 2023 doručeno sdělení Ředitelství služby cizinecké policie, odboru správních činností, oddělení zjišťování totožnosti evidence nežádoucích osob a vyhoštění (dále jen „ŘSCP“). V tomto sdělení je mimo jiné uvedeno, že ověřování totožnosti stále probíhá.
6. Vzhledem k dlouhotrvajícímu neměnnému stavu požádalo ŘSCP Velvyslanectví Bangladéše o konzulární pohovor se žalobcem. Prvotní informace konzulky Velvyslanectví Bangladéše byla taková, že kvůli pouhým dvěma cizincům nebude cestovat do České republiky ke konzulárnímu pohovoru a online pohovor odmítla. ŘSCP opakovaně žádalo Velvyslanectví Bangladéše o konzulární pohovor a po neustálém hledání možné alternativy ze strany ŘSCP se konzulární pohovor uskutečnil dne 17. 2. 2023 na společném kontaktním pracovišti Petrovice – Bahretal. Po ukončení pohovoru ŘSCP obdrželo od konzulky Velvyslanectví Bangladéše potvrzující informaci, že žalobce je státní příslušník Bangladéše. Dne 24. 2. 2023 byl žalobci vystaven náhradní cestovní doklad pro návrat do země původu, který měl být v co nejkratší možné době zaslán ŘSCP cestou Velvyslanectví České republiky v Berlíně. Realizace správního vyhoštění žalobce do země původu byla naplánovaná na 14. 3. 2023 prostřednictvím společné návratové operace s agenturou Frontex (Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž).

7. Pokud by se nepodařilo uskutečnit správní vyhoštění žalobce prostřednictvím společné návratové operace v daném termínu, ŘSCP by muselo přistoupit k realizaci správního vyhoštění žalobce prostřednictvím komerčního letu. V této věci by bylo třeba zajistit letenky pro žalobce a policejní eskortu a dále ubytování pro policejní eskortu. Následně by bylo třeba zajistit víza do Bangladéše pro policejní eskortu prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí České republiky, konzulárního odboru. Taktéž by bylo třeba požádat o informování příslušných policejních orgánů v Bangladéši o příletu žalobce s policejní eskortou a jeho převzetí od policejní eskorty na letišti Dháka prostřednictvím Velvyslanectví v Bangladéši. Dále by bylo nutné požádat Velvyslanectví České republiky v Dillí o poskytnutí součinnosti pro policejní eskortu (diplomatická působnost i pro Bangladéš). Na základě uvedených skutečností je zjevné, že nebude možné provést realizaci správního vyhoštění žalobce do domovského státu ve lhůtě zajištění do 4. 3. 2023. Proto žalovaná přistoupila k vydání rozhodnutí o prodloužení zajištění žalobce o dalších 60 dnů. Toto rozhodnutí bylo žalobci za účasti tlumočnicka doručeno 2. 3. 2023 a žalobce toto rozhodnutí za účasti tlumočnicka převzal. Žalovaná prodloužila dobu zajištění o 60 dnů, protože nebyla potvrzena realizace správního vyhoštění k datu 14. 3. 2023 prostřednictvím agentury Frontex. Následná realizace návratu prostřednictvím komerčního letu, který by následoval na základě ověření totožnosti a vydání náhradního dokladu žalobci by byla časově náročnější a její realizace delší.
8. Vzhledem k tomu, že byl dne 14. 3. 2023 realizován návrat žalobce prostřednictvím agentury Frontex, žalobce byl 14. 3. 2023 propuštěn ze zajištění a eskortován na letiště v Praze a odtud do své vlasti. Žalovaná na svém rozhodnutí trvala a měla za to, že postupovala podle zákona. Prodloužené zajištění bylo ukončeno ihned, jakmile to bylo možné, a to dne 14. 3. 2023, kdy byl realizován návrat žalobce do země původu. Pokud by k němu nedošlo, žalovaná by citovaných 60 dnů využila k realizaci návratu žalobce do vlasti prostřednictvím komerčního letu.
9. **Soud přezkoumal** v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
10. Soud rozhodl o žalobě v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. a ve smyslu § 172 odst. 5 ZPC rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce ani žalovaná nařízení jednání nepožadovali a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání jako nezbytné.
11. Žalovaná **v napadeném rozhodnutí** zopakovala část obsahu rozhodnutí o zajištění ze dne 8. 7. 2022. Ze sdělení ŘSCP ze dne 26. 9. 2022 vyplynulo, že dne 26. 7. 2022 odeslalo elektronickou žádost o ověření totožnosti žalobce prostřednictvím elektronického systému RCMS (Readmission Case Management System) pro Bangladéš. Tento systém slouží k ověřování totožnosti státních příslušníků Bangladéše, a to výhradně elektronickou formou. Při ověřování totožnosti a vydávání náhradních cestovních dokladů je s Velvyslanectvím Bangladéše dobrá spolupráce. V minulosti již byla v několika případech totožnost ověřena a byly vydány náhradní cestovní doklady. Přibližná doba pro ověření totožnosti je čtyři měsíce (i déle). Po ověření totožnosti na Velvyslanectví Bangladéše v Berlíně bude vystaven náhradní cestovní doklad, který bude zaslán diplomatickou poštou na ŘSCP. Po obdržení náhradního cestovního dokladu bude ŘSCP žádat Velvyslanectví Bangladéše v Berlíně o víza pro eskortující policisty. ŘSCP dále pro informaci uvedlo, že od začátku roku 2022 do současné doby požádalo o ověření totožnosti u šestnácti osob, které

uváděly státní příslušnost Bangladěš. Z tohoto počtu se u pěti osob totožnost podařilo ověřit a u zbylých jedenácti osob nadále probíhá ověřování totožnosti. Na základě těchto zjištění je zjevné, že nebude možné provést realizaci správního vyhoštění žalobce zpět do domovského státu v době prvotního zajištění, tedy do 5. 10. 2022. Proto žalovaná vydala 29. 9. 2022 rozhodnutí o prodloužení zajištění o 90 dnů, tj. do 3. 1. 2023.

12. Dne 12. 12. 2022 bylo žalované doručeno sdělení ŘSCP z téhož dne, podle kterého je ŘSCP odkázáno na Velvyslanectví Bangladěše, které jediné v tomto případě může ověřené osobě vydat náhradní cestovní doklad. V předchozích případech byla spolupráce s Velvyslanectvím Bangladěše dobrá, nicméně proces ověřování totožnosti jeho státních příslušníků je velmi zdoluhavý a komplikovaný. Přibližná doba k ověření totožnosti je čtyři měsíce i déle. Z úřední činnosti je ŘSCP známo, že Velvyslanectví Bangladěše spolupracuje a ověřuje totožnost, a proto nelze předjímat neověření totožnosti cizince. Žalobci byl několikrát nabídnut dobrovolný návrat do země původu, ale žalobce se do tohoto programu odmítl přihlásit a uvedl, že se v žádném případě nechce vrátit do Bangladěše. Pokud dojde k ověření totožnosti a Velvyslanectví Bangladěše žalobci vystaví náhradní cestovní doklad, ŘSCP přistoupí k zajištění realizace správního vyhoštění žalobce s policejní eskortou. Bude třeba zajistit víza do Bangladěše pro policejní eskortu prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí České republiky, konzulárního odboru na Velvyslanectví Bangladěše. Dále bude třeba požádat o informování příslušných policejních orgánů Bangladěše o přiletu žalobce s policejní eskortou a jeho převzetí od policejní eskorty na letišti Dháka prostřednictvím Velvyslanectví Bangladěše. Dále bude třeba žádat Velvyslanectví České republiky v Dillí o poskytnutí součinnosti pro policejní eskortu (pouze toto velvyslanectví má diplomatickou působnost i pro Bangladěš). K plánování eskorty dochází minimálně padesát dní před plánovaným odletem vzhledem ke skutečnosti, že zajištění výše uvedených náležitostí je časově náročné. ŘSCP požádalo od začátku roku 2022 do současné doby o ověření totožnosti u šestnácti osob, které uváděly státní příslušnost Bangladěš. Z toho se u čtrnácti cizinců podařilo ověřit jejich totožnost. U zbylých dvou osob nadále probíhá ověřování totožnosti. Proto nebude možné provést realizaci správního vyhoštění žalobce zpět do Bangladěše ve lhůtě současného zajištění, tedy do 3. 1. 2023. Proto žalovaná prodloužila dobu trvání zajištění.
13. Žalovaná provedla dne 15. 2. 2023 šetření ve věci ověření možnosti realizace správního vyhoštění. U ŘSCP zjistila, že nadále probíhá komunikace s konzulátem Bangladěše, o výsledku bude žalovaná vyrozuměna a důvody pro zajištění žalobce nadále trvají. Dne 26. 7. 2022 byla odeslána do systému RCMS žádost o ověření totožnosti žalobce. Pravidelná kontrola tohoto systému probíhá minimálně jedenkrát za týden a vždy bylo zjištěno, že ověřování totožnosti žalobce nadále probíhá. Na základě opakovaných dotazů vůči Velvyslanectví Bangladěše ohledně stavu ověření totožnosti žalobce žalovaná 1. 9. 2022, 12. 12. 2022, 2. 1. 2023, 16. 2. 2023 vždy zjistila, že ověřování totožnosti stále probíhá.
14. Žalovaná dále převzala do rozhodnutí obsah sdělení ŘSCP ze dne 27. 2. 2023, jak ho soud citoval z vyjádření žalované v bodech 6 – 8 tohoto rozsudku.
15. Na základě citovaných zjištění žalovaná dospěla k závěru, že nebude možné provést správní vyhoštění žalobce do jeho domovského státu ve lhůtě do 4. 3. 2023, a proto opětovně prodloužila dobu trvání zajištění podle § 124 odst. 3 písm. b) ZPC. Z jednání žalobce je zřejmé, že nadále existuje nebezpečí, že zmaří výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce nepředložil při pobytové kontrole Policii České republiky žádný cestovní doklad, oprávnění nebo vízum a jeho cílovou zemí byla Itálie. I přes řádné úsilí žalované o zjištění

totožnosti a získání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází ke zpoždění ze strany třetích zemí, tedy Bangladéše. Mírnější donucovací opatření by nebyla účinná a zvláštní opatření za účelem vycestování žalobce podle § 123b ZPC by nebyla dostačující. Žalobce neprokázal ani netvrdil, že by disponoval hotovostí, která by mu umožnila složit finanční jistotu. Žalobce nenahlásil adresu, na které by se zdržoval do realizace správního vyhoštění. Žalobce nemá na území žádnou adresu ani žádné příbuzné. Z jednání žalobce vyplývá, že nerespektuje právní předpisy. Žalovaná měla za to, že žalobce nadále nebude respektovat orgány Policie České republiky.

16. Doba prodloužení zajištění 90 dnů byla stanovena vzhledem k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění, jak byla popsána výše. Žalovaná je povinna zajistit náležitosti, které jsou nezbytné k realizaci vyhoštění tak, aby bylo uskutečnitelné v době trvání zajištění. Žalobce nedisponuje cestovním dokladem, čímž porušil povinnost podle § 103 písm. n) ZPC. Žalovaná je povinna zajistit cestovní doklad náhradní. Proto musí ověřit totožnost žalobce na zastupitelském úřadu státu, jehož je žalobce státním příslušníkem. Teprve na základě ověření totožnosti může příslušný správní orgán požádat o vydání náhradního cestovního dokladu. Řízení o ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu stále probíhá, jak sdělilo ŘSCP dne 26. 9. 2022 a 12. 12. 2022. ŘSCP poukázalo na totožný případ s realizací vycestování cizince z Bangladéše dne 29. 12. 2022. Proto bylo důvodné prodloužení doby trvání zajištění o dalších 60 dnů.
17. ŘSCP dne 27. 2. 2023 sdělilo žalované, že se díky komunikaci s Velvyslanectvím Bangladéše podařilo ověřit totožnost žalobce a zajistit náhradní cestovní doklad k realizaci správního vyhoštění. Uvedenou komunikací bylo zjištěno, že žalobce uváděl ve správním řízení nepravdivé údaje ke své osobě, konkrétně datum narození. Žalobce ve správním řízení uvedl datum narození X, ale následným ztotožněním přes konzula bylo zjištěno, že se jedná o osobu O. R., nar. X, tedy o deset let starší, jak je uvedeno v náhradním cestovním dokladu č. X, který vydal konzulát Bangladéše. Tato skutečnost značně ztěžovala ověření totožnosti žalobce. Poté byla naplánována realizace správního vyhoštění žalobce do země původu na 14. 3. 2023 prostřednictvím společné návratové operace s agenturou Frontex. Pokud by se návrat v rámci této operace nepodařil, žalovaná by byla povinna uskutečnit realizaci správního vyhoštění žalobce prostřednictvím komerčního letu. Proto by musela zajistit letenky pro žalobce a policejní eskortu, ubytování pro policejní eskortu a víza prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Žalovaná by musela zajistit žádost o informování příslušných policejních orgánů v Bangladéši o přiletu žalobce s policejní eskortou a jeho převzetí od policejní eskorty na letišti Dháka prostřednictvím Velvyslanectví Bangladéše. Dále by žádala Velvyslanectví České republiky v Dillí o poskytnutí součinnosti pro policejní eskortu. Toto velvyslanectví má diplomatickou působnost i pro Bangladéš. Žalovaná shrnula, že již probíhá realizace správního vyhoštění, avšak vzhledem k uvedeným skutečnostem je nutné prodloužení doby trvání zajištění o dalších 60 dnů. Mírnější opatření by v případě žalobce byla zjevně nedostatečná. Z běžné praxe je žalované známo, že v případě žalobce existuje reálný předpoklad realizace výkonu jeho vyhoštění z území členských států Evropské unie, a to ve stanovené době trvání zajištění po jejím prodloužení. V daném případě neexistuje překážka trvalejší povahy, která by zabráňovala žalobce z území vyhostit. Žalované bylo z její činnosti známo, že v případě občanů Bangladéše je repatriace jeho občanů možná, a to prostřednictvím přímých komerčních letů z Prahy. Žalovaná vycházela rovněž z informací, které žalobce sdělil do protokolu dne 8. 7. 2022. Žalovaná zohlednila rodinné a soukromé poměry žalobce, který nemá na území České republiky žádné příbuzenské vazby. Nebylo zjištěno, že by žalobci

hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 179 ZPC a že by proto nebylo vycestování žalobce do jeho vlasti možné. K tomu si žalovaná opatřila stanovisko Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, podle kterého vycestování žalobce do Bangladéše je možné. Žalobce sám do protokolu uvedl, že z Bangladéše odešel, protože si chtěl vydělat více peněz v zahraničí a rozhodl se, že odejde za prací do Itálie. Žalobce také uvedl, že v případě návratu do Bangladéše se ničeho neobává a nic mu nehrozí. Žalovaná dospěla k závěru, že důvody vycestování žalobce z Bangladéše byly od počátku zaměřeny pouze na ekonomickou stránku.

18. Soud zjistil ze správního spisu ze sdělení ŘSCP ze dne 10. 3. 2023, že zabezpečilo na základě požadavku žalované realizaci správního vyhoštění žalobce do Bangladéše, které proběhne v rámci společné návratové operace pořádané agenturou Frontex č. RO-02425 ve dnech 14. až 16. 3. 2023, odlet z Prahy dne 14. 3. 2023 přes Řím a Larnaku do Dháky. ŘSCP požádalo žalovanou o zajištění eskorty na letiště v Praze, kam bude doručen současně náhradní cestovní doklad žalobce. Žalobce uvedl, že se do dobrovolného návratu odmítl přihlásit a sdělil, že se do země původu vrátit nechce. Proto byl žalobce vyhoštěn s policejní eskortou. Podle příkazu žalované ze dne 13. 3. 2023 byl žalobce ze zařízení pro zajištění cizinců propuštěn 14. 3. 2023. Podle úředního záznamu žalované ze dne 13. 3. 2023 žalobce zaslal žalované podnět k ověření jeho věku a k dalšímu postupu v řízení se žalobcem jako nezletilým. Žalovaná k tomu uvedla, že žalobce od prvotního zajištění několikrát změnil své jméno i datum narození, ale vždy se jednalo o dospělou osobu, a proto s ním žalovaná jako s dospělou osobou jednala. ŘSCP zaslal žalované dne 27. 2. 2023 kopii náhradního cestovního dokladu žalobce. V dokladu je uvedeno datum narození 18. 11. 1978 a je zde fotografie žalobce. Proto žalovaná posoudila prohlášení žalobce a kopii dokladu o jeho narození jako účelové a jako pokus vyhnout se návratu do rodné vlasti, který měl být realizován 14. 3. 2023.
19. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
20. Předmětem přezkumu je rozhodnutí o druhém prodloužení zajištění, nikoli rozhodnutí o zajištění samotném ze dne 8. 7. 2022. Rozhodnutí o zajištění soud nepřezkoumává v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s., protože žalobce mohl toto rozhodnutí napadnout samostatnou žalobou, což učinil a soud jeho žalobu zamítl rozsudkem ze dne 19. 8. 2022, č. j. 72 A 24/2022-19. Žalobu proti prvnímu prodloužení zajištění zdejší soud zamítl 27. 1. 2023 rozsudkem č. j. 72 A 3/2023-15.
21. Spornými otázkami ve věci prodloužení zajištění bylo, jestli napadené rozhodnutí obsahuje odůvodnění, z jakých důvodů nepostačuje původně stanovená doba zajištění a zda jsou tyto úvahy v souladu se zákonem a dále, zda se v případě žalobce jednalo o nezletilou osobu.
22. Soud shledal napadené rozhodnutí jako přezkoumatelné. Rozhodnutí obsahuje v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se žalovaná řídila při jejich hodnocení a při výkladu použitých právních předpisů, a informace o tom, jak se vypořádala s vyjádřením žalobce, které uvedl při výsledku. Z rozhodnutí je patrné, z jakých důvodů ho žalovaná vydala. Závěr, že je rozhodnutí přezkoumatelné, soud shledal s přihlédnutím k obsahu napadeného rozhodnutí, jak ho citoval v bodech 11 – 18 tohoto rozsudku a dále z obsahu žaloby. Žalobní námitky jsou sice do značné míry obecné, přesto v nich lze najít reakci žalobce na napadené rozhodnutí. Z porovnání s ostatními rozhodnutími o prodloužení zajištění, které přezkoumával zdejší soud pod spisovými značkami začínajícími 72 A, vyplývá, že rozhodnutí je podrobné,

pečlivě odůvodněné a zaměřené na odůvodnění doby prodloužení zajištění tak, jak to v daných případech ukládá judikatura Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“). Požadavky na odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zajištění nejsou shodné jako u rozhodnutí o prvotním zajištění. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 31. 7. 2013, č. j. 1 As 90/2011-124, č. 2936/2013 Sb. NSS, rozhodnutí o prodloužení zajištění je nutno chápat jako rozhodnutí obsahově navazující na rozhodnutí o zajištění, proto okolnosti týkající se vydání prvotního rozhodnutí o zajištění při rozhodování o prodloužení délky zajištění není nezbytné znovu detailně popisovat. Rozhodnutí o prodloužení zajištění však musí obsahovat odůvodnění, ze kterého bude jasné, z jakých důvodů nepostačuje původně stanovená doba zajištění, a proč je tedy nutné trvání zajištění prodloužit. V posuzovaném případě ubylo opakování popisu předcházejících postupů, které se týkaly řízení o vyhoštění či zajištění, ve prospěch srozumitelnosti důvodů pro prodloužení zajištění.

23. Soud shledal jako neopodstatněnou i námitku nezákonnosti prodloužení doby zajištění.
24. Podle § 124 odst. 1 písm. b) ZPC je *policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.* Podle § 124 odst. 3 věty třetí ZPC ***je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně.***
25. V době rozhodování o prodloužení zajištění 1. 3. 2023 přitom nebylo zřejmé, že by účel zajištění (tj. vyhoštění žalobce) nemohl být realizován. Žádné okolnosti tomu nenasvědčovaly, ani je žalobce ve správním řízení netvrdil (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 7 As 79/2010-150). Podle závazného stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 9. 7. 2022 bylo vycestování žalobce v jeho případě možné.
26. Institut zajištění není institutem sankčním, a to i přes skutečnost, že k jeho uplatnění je v obecné rovině dán důvod typicky v důsledku sníženého předpokladu, že cizinec uložené povinnosti uposlechně, plynoucího obvykle z jeho předchozího protiprávního jednání (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Azs 49/2015-48).
27. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že se žalovaná okolnostmi žalobcovy pobytové historie zabývala individuálně. Při výslechu žalobce upřesnil, že cestovní pas měl a odevzdal ho nějakému muži v Dubaji. Žalobce věděl, že potřebuje ke vstupu na území jiných států cestovní pas, ale rozhodl se pro nelegální pokračování v cestě do cílové Itálie. Takové jednání žalobce zcela bezpochyby vede k závěru, že nehodlá dodržovat pravidla pro vstup do jednotlivých cizích zemí. Je zjevné, že žalobce by území EU dobrovolně neopustil. Přitom pojem „území“ v § 124 odst. 1 písm. b) ZPC znamená území celé EU (srov. výklad v bodě 33 rozsudku NSS č. j. 8 Azs 171/2015-52, č. ve Sb. NSS 3429/2016).
28. Východiskem pro prodloužení zajištění je realizovatelnost účelu zajištění žalobce, tj. jeho vyhoštění. Cizinec může být zajištěn jen v případě, že lze předpokládat, že účel zajištění bude naplněn, tj. že cizinec bude z území skutečně vyhoštěn během doby, po kterou může trvat jeho zajištění (srov. rozsudek NSS č. j. 10 Azs 101/2017-28, č. 3628/2017 Sb. NSS, bod 10). Správní orgán je proto při rozhodování o zajištění cizince povinen předběžně posoudit,

zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. Pokud je odpověď záporná, nelze o zajištění cizince rozhodnout (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS), přičemž tyto závěry lze použít i na rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění (srov. rozsudek NSS č. j. 4 Azs 18/2016-43). V posuzovaném případě nevyšly najevo ve správním ani v soudním řízení správním žádné překážky vyhoštění žalobce.

29. Žalovaná prodloužila dobu zajištění žalobce, protože Velvyslanectví Bangladéše po mnoha urgencích ověřilo totožnost žalobce a vydalo mu náhradní cestovní doklad, ale ten byl žalované doručen teprve 27. 2. 2023 v kopii a nebyla ještě připravena realizace správního vyhoštění, které bylo naplánované v rámci společné operace Frontex na 14. - 16. 3. 2023. Absence cestovního dokladu cizince není důvodem, který brání vycestování cizince, ale prodlužuje dobu jeho zajištění za účelem správního vyhoštění (srov. rozsudek NSS č. j. 8 Azs 156/2015-44) a žalovaná ani jiné správní orgány nemohou rychlost vyřizování požadavku na vydání náhradního cestovního dokladu nijak ovlivnit (viz rozsudek NSS č. j. 10 Azs 29/2020-28).
30. Podle § 125 odst. 2 písm. c) ZPC platí, že pokud v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí žalované ke zpoždění ze strany třetích zemí, je žalovaná oprávněna prodloužit dobu trvání zajištění i nad maximální dobu zajištění, která podle § 125 odst. 1 téhož zákona činí 180 dnů. Doba trvání zajištění v případě podle § 125 odst. 2 písm. c) nesmí podle § 125 odst. 3 ZPC překročit 365 dnů. V posuzované věci ke komplikacím správního vyhoštění přispělo i jednání žalobce, který se při zadržení neprokázal dokladem totožnosti ani pobytovým oprávněním.
31. Žalovaná stanovila v rozhodnutí o zajištění ze dne 8. 7. 2022 dobu zajištění 90 dnů. Tato doba měla uplynout dne 6. 10. 2022. Žalovaná prodloužila dobu zajištění dne 29. 9. 2022 o 90 dnů. V den vydání rozhodnutí o druhém prodloužení zajištění (27. 12. 2022) byl s ohledem na odůvodnění napadeného rozhodnutí a zejména s ohledem na skutečnost, že nedošlo k ověření totožnosti žalobce a vydání jeho náhradního cestovního dokladu zjevné, že účel zajištění (realizace vyhoštění) nebude naplněn. Prodloužením zajištění o dalších 60 dnů do 4. 3. 2023 žalovaná nepřekročila maximální dobu zajištění v délce 365 dnů podle § 125 odst. 2 písm. c) ZPC. Tato doba končí 8. 7. 2023.
32. Žalovaná v napadeném rozhodnutí ze dne 1. 3. 2023 kvalifikovaně odhadla na 60 dnů dobu potřebnou k zajištění náležitostí nedobrovolného návratu žalobce do země původu s doprovodem, jak je soud vypsál v bodě 6 – 8 tohoto rozsudku. Do této doby již nespádají úkony spočívající ve vyplnění tiskopisu velvyslanectví a jeho odeslání, protože to žalovaná už učinila a žádost o ověření totožnosti odeslala ŘSCP dne 17. 7. 2022 a ŘSCP ji odeslalo Velvyslanectví Bangladéše dne 26. 7. 2022. Žalovaná v rozhodnutí o prodloužení doby zajištění poukázala na to, že v jiných případech státních příslušníků Bangladéše trvalo čtyři měsíce a déle. To žalovaná citovala ze sdělení ŘSCP ze dne 12. 12. 2022. Náhradní cestovní doklad pro žalobce byl již vydán, avšak nebyla ještě připravena realizace správního vyhoštění žalobce. Žalovaná stanovením doby prodloužení zajištění v délce 60 dnů nepřekročila meze správního uvážení, ani správní uvážení nezneužila a proto soud přesné stanovení délky této doby v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. nepřezkoumává.
33. Na otázku, jestli žalovaná může do rozhodnutí o prodloužení doby zajištění převzít obsah sdělení jiného orgánu veřejné moci coby skutkové zjištění, odpověděl kladně NSS ve svém rozsudku č. j. 9 Azs 107/2022-41. V posuzovaném případě žalovaná stanovila

dobu prodloužení zajištění o 60 dnů svým odhadem, ŘSCP dobu prodloužení zajištění nenavrhovalo. Žalovaná do rozhodnutí převzala dosavadní zkušenosti s ověřováním totožnosti státních příslušníků Bangladéše a vystavením náhradních cestovních dokladů. Na rozdíl od věci, kterou se zabýval NSS v rozsudku č. j. 9 Azs 107/2022-41, žalovaná nepřevzala do odůvodnění rozhodnutí jen závěr sdělení ŘSCP, ale citovala celé sdělení, což v právě citovaném rozsudku označil NSS jako vhodnější.

34. Soud se v daném případě ztotožnil se závěry žalované, že v případě žalobce nebylo stanovení mírnějších opatření namístě. Žalobce vstoupil na území ČR bez dokladů totožnosti, které údajně ztratil v Dubaji, a bez víza či oprávnění k pobytu. Žalobce neuvedl žádný důvod ve smyslu § 123b ZPC, které svědčí v jeho prospěch, naopak uvedl, že v EU žádné peněžní prostředky ani majetek nemá. Žalobce nemá žádné příbuzné v EU ani adresu, kde by mohl pobývat.
35. Zajištění, resp. jeho prodloužení, představuje mimořádný institut cizineckého práva. Uložení zvláštních opatření má proto obecně přednost před zajištěním cizince. Zvláštní opatření však zároveň musí být skutečně účinné. Volba mírnějších opatření, než je zajištění cizince, je vázána na určité předpoklady. Cizinec musí být schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření. Předpokládá se, že cizinec bude při realizaci tohoto opatření se správními orgány spolupracovat a případnému výkonu správního vyhoštění se nebude vyhýbat. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 ZPC přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince (viz např. rozsudek NSS č. j. 10 Azs 102/2016-56, body 35-43). Dle závěrů rozšířeného senátu NSS není možné paušálně vyloučit použití některého ze zvláštního opatření. Vždy je povinností správního orgánu zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností, včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince (usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 5 Azs 20/2016-38, bod 41). V posuzovaném případě žalovaná v napadeném rozhodnutí přesvědčivě vysvětlila, proč v této kauze nelze užít zvláštních opatření.
36. Soud neshledal důvodné ani námitky porušení § 2 odst. 2 a 4 správního řádu. Podle § 2 odst. 2 správního řádu „správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena“. Vzhledem k výše uvedenému odůvodnění soud neshledal překročení pravomocí žalované. Podle § 2 odst. 4 správního řádu „správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.“ Žalovaná v rozhodnutí odůvodnila v souladu se zákonem veřejný zájem na tom, aby cizinci dodržovali právní předpisy, které upravují vstup a pobyt cizinců na území EU. Žalobce nenamítl konkrétní případ, kdy by správní orgány posoudily shodnou či obdobnou věc neodůvodněně rozdílně a soudu rovněž není z jeho činnosti známa. Žalovaná neporušila ani § 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, zjistila dostatečně skutkový stav a zajistila potřebné podklady rozhodnutí. Tyto námitky žalobce byly zcela obecné a nekonkrétní. Tomu odpovídá rozsah odůvodnění rozsudku.
37. Soud neshledal porušení čl. 5 Listiny základních práv a svobod. Žalobce byl omezen na svobodě z důvodů a způsobem, který stanoví zákon, jak soud vysvětlil výše. Žalovaná proto neporušila ani čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech. Žalovaná žalobce zajistila, protože vede řízení o vyhoštění žalobce [čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy] a zákonné podmínky pro

mírnější opatření žalobce nesplnil. Žalovaná ihned žalobce na počátku řízení seznámila - v jazyce, jemuž rozumí za přítomnosti tlumočníka - s důvody zajištění a s předmětem řízení a všemi potřebnými okolnostmi. Žalobce měl možnost proti tomuto postupu a vydaným konečným rozhodnutím podat žalobu, čehož v případě prodloužení zajištění využil a soud urychleně o jeho žalobě rozhodl. Námitky žalobce byly zcela obecné a nekonkrétní. Tomu odpovídá rozsah odůvodnění rozsudku.

38. Soud neshledal porušení čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Žalobce ve správním řízení od zajištění dne 8. 7. 2022 sděloval různá data svého narození, ale vždy jako dospělé osoby. Na to, že je nezletilou osobou, si vzpomněl až dne 27. 2. 2023, kdy žalované předložil kopii údajného rodného listu s datem narození 10. 5. 2006 (tj. že je mu o osmnáct let méně). Soud vyhodnotil toto tvrzení jako účelové. To se ostatně potvrdilo obsahem správního spisu žalované. Podle ověření totožnosti žalobce prostřednictvím Velvyslanectví Bangladéše a podle náhradního cestovního dokladu je žalobce narozen v den, který uvedl při svém zajištění dne 8. 7. 2022, tj. 18. 11. 1978. Proto soud neprováděl důkaz kopií rodného listu.
39. Soud shrnuje, že z obsahu rozhodnutí o prodloužení zajištění je zjevné, že žalovaná se zabývala důvody prodloužení zajištění, prokázala je a uvedla, že trvají a podrobně je popsala. Tvrzení žalobce, že je nezletilou osobou, soud shledal jako účelové. Soud se s těmito závěry ztotožnil. U žalobce nedošlo k žádné změně zjištěného stavu, objasnění nebo nové skutečnosti, které by vedly k opačnému závěru, nebyly zde dokonce ani žádné indicie, které by důvodně zpochybnilly zjištěný skutkový stav.
40. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
41. Soud nerozhodoval o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě, protože rozhodl ve věci samé přednostně, ve lhůtě podle § 172 odst. 5 ZPC, tj. do sedmi pracovních dnů od doručení správních spisů soudu.
42. Soud rozhodl o nákladech řízení podle § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadovala, protože se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 24. března 2023

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně